

Szentmártoni Mihály: A személyi érettség felé. Róma, 1979, 140 o. (tkk IV/28) — **Weissmahr Béla:** Bevezetés az ismeretelméletbe. Róma, 1978, 150 o. (tkk I/2)

A tkk újabb kötetei a bölcséleti sorozatot gazdagítják két kitűnő könyvecskével. — Ahogy Szentmártoni atya nekiáll anyaga formába öntésének, egyből látjuk, hogy az elméleti anyag birtokában — főleg a harwardi iskola nagynevű szerzőinek kutatása alapján — a lekipásztor tanár szól olvasóihoz. Mondanivalóját ismételtelen megfogalmazta már népszerűsítő formában is, és kipróbálta hallgatóság előtt. Könyve így szinte olvastatja magát, annyira világos és gyakorlati. Stílusán látszik, hogy beszél, érti azt a nyelvet, amelyet a több és nemesebb emberi magatartásra törekvő mai fiatalság beszél. Így tárgyalja az érzelmi, vallási és erkölcsi érettség kérdését, végül pedig az erkölcs és jellem kapcsolatát. Külön érdekessége és érdeme, hogy példáit a szépirodalomból veszi, regények ismert szereplői, írók és szentek magatartása kapja meg a nevét a szakirodalom nyelvén és értelmét a lélektani elemzés alapján. Németh László ismerői talán vitába szállhatnának a szerzővel, hogy Kurátor Zsófi példája igazán alkalmas-e az erkölcs nélküli jellem ábrázolására; vagy nem lett volna-e jobb Szent Atanáz helyett a világtörténelem „borzasztó nagyjai” közül választani az „elvekhez ragaszkodó erkölcsjellem” ábrázolásánál? De ezek mellékes kérdések, amelyek a könyv értékét csakúgy nem csökkentik, mint a koronkénti sajtóhibák.

A lényege szerint igazságkeresésre termett, keresztény hitében pedig az igazság útjára meghívott és ráálló ember fölteszi a kérdést: megismerheti-e egyáltalán az igazságot, milyen módon és mekkora biztonsággal? Weissmahr Béla könyvecskéjének első fejezetében tömören, világosan felvázolja az ismeretelmélet problémáját a megoldási törekvésekkel együtt, teljes igazságot szolgáltatva ellentétes megoldási kísérleteknek. A szerző maga a transzcendentális dedukció megoldását választók táborába tartozik (lásd Mérég 1971, 1. sz. 63-82), és az anyagot kézben tartó, ismételtelen előadó és átgondoló tanár alaposságával, biztonságával adja elő megoldását. A nehéz tárgyalás menetét üdítően szakítják meg itt-ott magyaros zamatú megjegyzések, annak jeléül, hogy a fejtető az élettől sem áll távol. A zárófejezetben, az általános fogalmak kérdésését és a lét analógiáját vizsgálva, ezredek kutatásának és bölcsességének eredményeit adja elélnk szinte summázó tömörséggel. Mindezek birtokában fogalmazza meg az emberi ismeret struktúráját, azt a „lényeglátást”, amely megfelel az anyag és a szellem lényegi egységének bennünk.

Békési I.

I m á d k o z á l ! Elmélkedések gyakori imáinkról. Szent István Társulat, Budapest 1978. 292 o.

Nincs fontosabb az ember számára, mint az, hogy imádságos ember legyen. Egy japán kármelita pap írta az imádságról: „Az ember, aki elfelejtett imádkozni, olyan, mint a kanárimadár, amelyik elfelejtett énekelni.” Az ima odaforulás a bennünk szerető Istenhez; odasimulás az Atya keblére; belefeledkezés a végtelen és örök Szépségbe; beletemetkezés a kimeríthetetlen Titokba; egybeforrás az Isten szívével; összehangolódás a Szentlélek énekével; egyesülés az egyszülött Fiú, Jézus Krisztus imájával. Imádkozni: kiváltság és kegyelem, erőforrás életünkben és halálunkban.

Az imádság óriási kincs. Ezért olyan megdöbbentő és szomorú tény az, hogy manapság annyian, még jó keresztények is, úgy érzik, hogy nem tudnak imádkozni. Így hát nagy hálával kell fogadnunk mindent, ami segít, hogy az imádság vérünkbe váljék. Ilyen kiváló segítség ez a könyvecske. A mai világban, ahol az emberek szegyelelni szokták jámborságukat, nagy bátorság kellett ahhoz, hogy valaki egy csaknem 300 oldalas könyvet elejétől végig az Istenhez szóló imádság formájában írjon. A szerzőnek bizonyára azért volt meg ez a bátorsága, mert számára az Istenhez szóló ima nem formáság, nem az ünnepnapok dísze, hanem mindennapi, személyes élmény.

A könyv keretét a keresztények hagyományos imái: a keresztvetés, Miatyánk, Ödvözlégy, Hiszekegy stb. képezik. De megtaláljuk a tízparancsolatot, a hét főbűnt, „a